

In memoriam Gustaaf Sorel

In de voorbije meimaand is na een langdurige ziekte kunstschilder Gustaaf Sorel van ons heengegaan. Geboren in 1905 te Oostende, woonde en werkte hij het grootste deel van zijn leven in het oude stadsgedeelte tussen de haven, de Peperbustoren en het Wapenplein. Een jeugdvriend was dichter Karel Jonckheere die over deze tijd schreef: „Samen lagen wij naast elkander en kneedden de ruggen van de duinen naar de lijnen van ons lijf; tuurden naar de kimmen uit met een spriet duinhelm tussen onze tanden”.

Sorel was voor den brode bediende in een slachthuis. Dat een kunstenaar daar niet aarden kon, is begrijpelijk. Zijn vingers jeukten om de schrijfstok van de administratie om te ruilen met zijn penselen. De nachtmerrie was enkel voorbij, toen hij de slachthuispoort achter zich kon laten, en de geluiden en geuren van veroordeelde dieren kon vergeten.

Vanaf 1934 leidde hij belangstellenden op in de Kunstacademie, die hij met Alfons Blomme opgericht had, en waarvan hij directeur zou worden. Daar was Gustaaf een vaderlijke figuur, die iedereen aanmoedigde, en die ook wel eens lastige klanten onder zijn hoede had. Als mens zullen wij hem blijven herinneren als een uiterst zachte, minzame man.

Zijn kunstwerken verraden echter de dromer die het stadsleven tot een vreemd, mysterieus universum heeft omgebouwd. Wat Maurice Utrillo voor Parijs geweest is, is Sorel voor Vlaanderen geweest: de schilder van straten, huizen en achterbuurten. Van het hoofd tot het hart van deze kunstschilder liep een straat vol geheimzinnige huizen. Deze huizen in de havenbuurt werden zijn artistieke obsessie. Zijn werken vormen een Kafkaïaanse, dreigende droomwereld, bewoond door schimmen, poesjenellen, zwerfkatten en mensen zonder gezicht.

Behalve straat- en stadsbeelden hebben zijn scheppingen een rijke, afwisselende thematiek waarin vooral sociale beweging, maar ook romantiek, religieuze zin en ook humor elkaar afwisselen.

Gustaaf Sorel is als kunstschilder aan geen school schatplichtig. Hen, die elke nieuwe modestijl achterna hollen en nooit op adem komen, liet hij hun gang gaan. Zo plukte hij nooit de vlug verwelkte bloemen van een goedkoop succes. De tijd, de uiteindelijke gelijkhebber, zal echter voor de waardering van zijn werk gisten of zuurdesem zijn.

John Gheeraert